

«Σήμερα έκανα χημειοθεραπεία, ας κάνουμε αύριο μάθημα»

/ [Γενικά Θέματα](#)

Μαθητές στην Ογκολογική και Παιδοψυχιατρική μονάδα

Εκπαιδευτικοί που διδάσκουν στο Νοσοκομείο Παιδων εφήβους με σοβαρά νοσήματα αφηγούνται στην «Κ» τις συγκλονιστικές εμπειρίες τους

Κάθε μεσημέρι, τα τελευταία οκτώ χρόνια, η Αγγελική Χαραλαμποπούλου ανεβαίνει τα σκαλιά που οδηγούν στην πολύχρωμη νέα πτέρυγα του «Αγία Σοφία», εκεί όπου στεγάζονται οι αίθουσες του Γυμνασίου και Λυκείου του νοσοκομείου Παιδων. Κάθεται στο γραφείο της και αρχίζει να διαμορφώνει το πρόγραμμα με τα μαθήματα της ημέρας. Σε λίγο, εκείνη και οι δέκα εκπαιδευτικοί του νοσοκομειακού σχολείου θα σκορπιστούν στα δωμάτια του Παιδων, κυρίως στην Ογκολογική και την Παιδοψυχιατρική κλινική για να διδάξουν στους μαθητές τους: σε παιδιά 12-18 ετών που βρέθηκαν εκεί εξαιτίας κάποιου σοβαρού νοσήματος, στερούμενα πολλά και κυρίως την πολύτιμη καθημερινότητά τους.

Οι σχολικές αίθουσες του Παίδων είναι άδειες, καθώς ειδικά μετά την περίοδο της πανδημίας τα μαθήματα στην Ογκολογική και Παιδοψυχιατρική κλινική παραδίδονται ως ιδιαίτερα.

«Τα παιδιά όταν μπαίνουν σε αυτές τις κλινικές έχουν μεγαλύτερη αγωνία για το τι θα συμβεί με το σχολείο και τα μαθήματά τους παρά για το πρόβλημα της υγείας τους αυτό καθαυτό. Αναρωτιούνται πότε θα επανέλθουν, αν θα μείνουν στην ίδια τάξη όσο οι συμμαθητές τους προχωρούν, αν θα τους ξεχάσουν οι παρέες τους ή αν θα τους απομονώσουν» αναφέρει στην «Κ» η κ. Χαραλαμποπούλου, διευθύντρια του Γυμνασίου και Λυκείου του Παίδων και εξηγεί τον ρόλο που επιτελεί η ομάδα της: «Εμείς ερχόμαστε σαν μια γέφυρα που τους ενώνει με τον εξωτερικό, τον φυσιολογικό, τον καθημερινό τους κόσμο. Όταν πας για μάθημα, τα παιδιά νιώθουν ότι η ζωή τους έχει συνέχεια, ότι κάνουν κι αυτά ό,τι κάνουν οι φίλοι τους εκεί έξω. Σκέφτονται “αφού με βάζουν να κάνω μάθημα, θα επανέλθω”. Γινόμαστε σε έναν μεγάλο βαθμό, η ελπίδα τους».

Εσπερινά μαθήματα στα δωμάτια του νοσοκομείου

Το σχολείο του νοσοκομείου Παίδων διαφέρει κατά πολύ από ένα τυπικό δημόσιο σχολείο. Εδώ το μάθημα ξεκινά το μεσημέρι (γιατί το πρωί γίνονται οι θεραπείες) και παραδίδεται ως ιδιαίτερο αφού ακόμη και τα λίγα μαθήματα που γίνονταν παλαιότερα στις αίθουσες του νοσοκομείου διακόπηκαν οριστικά την περίοδο της

πανδημίας. Την ώρα της διδασκαλίας λείπουν οι φωνές –χαρούμενες και άγριες– και δεν υπάρχει bullying, ενώ κάποιες φορές το μάθημα κρέμεται από μια κλωστή.

«Υπάρχουν στιγμές που μπαίνουμε στο Ογκολογικό και ρέει στις φλέβες τους ο ορός με τη θεραπεία και παρ' όλα αυτά μάς ζητούν να κάνουμε το μάθημα» λέει η Αγγελική Χαραλαμποπούλου, περιγράφοντας στιγμές από την καθημερινή επαφή με τους μαθητές του νοσοκομείου. «Είναι άλλες φορές που από τις παρενέργειες δεν μπορούν. “Σήμερα πήρα χημειοθεραπεία, θα κάνω αύριο μάθημα”».

Οι εκπαιδευτικοί δεσμεύονται να τηρούν το απόρρητο, να δίνουν σημασία στις λέξεις που χρησιμοποιούν κατά τη διάρκεια του μαθήματος, ώστε να μην προκαλέσουν κάποιο ψυχολογικό τραύμα, να προσέχουν ακόμη και το ντύσιμό τους.

Κάθε χρόνο περίπου 300-350 παιδιά που εισάγονται στα δύο παιδιατρικά νοσοκομεία «Αγία Σοφία» και «Αγλαΐα Κυριακού» και χρήζουν μακράς νοσηλείας, φοιτούν στο Γυμνάσιο και Λύκειο του Παίδων. Τα προβλήματα διαφέρουν, ωστόσο οι εκπαιδευτικοί, σε κάθε περίπτωση, δεσμεύονται να τηρούν το απόρρητο. Οφείλουν ακόμα να δίνουν σημασία στις λέξεις που χρησιμοποιούν κατά τη διάρκεια του μαθήματος, ώστε να μην προκαλέσουν κάποιο ψυχολογικό τραύμα, να προσέχουν ακόμη και το ντύσιμό τους.

«Ειδικά στο παιδοψυχιατρικό τμήμα, δεν μπορούμε να φοράμε μόνο μαύρα ρούχα, γιατί τα συνδέουν με κατάθλιψη ή πένθος, ούτε όμως και άσπρα γιατί παραπέμπουν στους γιατρούς που περνούν νωρίτερα από το δωμάτιο. Συνήθως φοράμε χρωματιστά», επισημαίνει η κ. Χαραλαμποπούλου τονίζοντας ότι η συνεργασία με το ιατρικό προσωπικό του Παίδων είναι απαραίτητη, ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν την κάθε περίπτωση ξεχωριστά.

«Δεν μας επιτρέπεται καν να ρωτήσουμε από πού είναι τα παιδιά ή σε ποιο σχολείο φοιτούν για να μη διαρρεύσει. Υπάρχει επιπλέον ο κίνδυνος τέτοιες λεπτομέρειες να τους φέρνουν τραυματικές αναμνήσεις, οπότε τις αποφεύγουμε».

Η Αγγελική Χαραλαμποπούλου είναι διευθύντρια τα τελευταία οκτώ χρόνια στο Γυμνάσιο - Λύκειο του Παίδων. Η ομάδα της αποτελεί τη «γέφυρα», λέει, που ενώνει τα παιδιά του νοσοκομείου με τον εξωτερικό, τον φυσιολογικό, τον καθημερινό τους κόσμο.

Δύναμη ψυχής και ενσυναίσθηση

Είναι δύσκολο να συνεργάζεσαι με εφήβους, πόσο μάλλον όταν εκείνοι νιώθουν ευάλωτοι σε ένα νοσοκομειακό περιβάλλον, δίνοντας μάχη να ξεπεράσουν τα εμπόδια που εμφανίστηκαν μπροστά τους. Τι εφόδια λοιπόν θα πρέπει να έχει ένας εκπαιδευτικός που παίρνει την απόφαση να διδάξει στους χώρους του παιδιατρικού νοσοκομείου;

«Να έχει δύναμη ψυχής, να λειτουργεί ενσυνείδητα και να καλλιεργεί καθημερινά την ενσυναίσθησή του», απαντά η 26χρονη Αναστασία Πετροπούλου, η νεότερη καθηγήτρια, στο Παίδων. Ανέλαβε καθήκοντα μόλις τον περασμένο Δεκέμβριο ως αναπληρώτρια φιλόλογος, ξεκινώντας από εδώ την καριέρα της ως εκπαιδευτικός.

Όταν τελειώνει το μάθημα, αυτό που μένει είναι αυτό το τεράστιο χαμόγελο, ζωγραφισμένο στα χείλη, που σου λέει «ευχαριστώ»

«Όταν η διευθύντρια αρχικά μου περιέγραψε την κατάσταση, σκέφτηκα ότι αυτή η δουλειά θα έχει οπωσδήποτε δυσκολίες, αλλά στάθηκα ψύχραιμη. Μόλις μπήκα στο

δωμάτιο και έκανα το πρώτο μου μάθημα, ένιωσα ότι πράγματι αυτό έπρεπε να κάνω στη ζωή μου. Θυμήθηκα τον λόγο για τον οποίο ήθελα εξ αρχής να περάσω στη σχολή: το πάθος μου για τα ελληνικά γράμματα και την απέραντη αγάπη μου για τα παιδιά», λέει στην «Κ» η κ. Πετροπούλου και περιγράφει τη σχέση που έχει με τους μαθητές της. «Βλέπεις πόσα παιδιά σε έχουν ανάγκη. Μπορεί να τους πεις απλώς έναν καλό λόγο και να νομίζουν ότι τους έχεις δώσει το σύμπαν ολόκληρο! Κι όταν τελειώνει το μάθημα, αυτό που μένει είναι αυτό το τεράστιο χαμόγελο, ζωγραφισμένο στα χείλη, που σου λέει “ευχαριστώ”. Μόνο ευγνωμοσύνη μπορώ να νιώθω για αυτό».

«Να βγείτε από εδώ και να είστε καλά»

Με τον καιρό, παιδιά που όπως περιγράφει η φιλόλογος ήταν «κλειστά» ή είχαν το βλέμμα αφημένο στο κενό, άρχισαν να «ανοίγονται».

«Τα παιδιά με τα οποία έχω συνεργαστεί μέχρι σήμερα είναι οξυδερκή και πολύ ταλαντούχα. Αντιμετωπίζουν το σχολείο όχι μόνο σαν μια ευκαιρία να καλλιεργηθούν και να προοδεύσουν πνευματικά, αλλά και σαν ένα άστρο που δείχνει τον δρόμο έξω από το νοσοκομείο, σαν μια ελπίδα ότι η ζωή τους θα συνεχιστεί κανονικά μετά την περιπέτειά τους», τονίζει η ίδια.

Η Αναστασία Πετροπούλου, 26 ετών, είναι η νεότερη εκπαιδευτικός του Γυμνασίου και Λυκείου του νοσοκομείου Παίδων. «Από την πρώτη στιγμή που ήρθα, ένιωσα

ότι αυτό έπρεπε να κάνω στη ζωή μου», λέει στην «Κ».

Αφηγείται τον δύσκολο διάλογο που είχε κάποια μέρα με έναν μαθητή της στην παιδοψυχιατρική κλινική. «Με ρώτησε αν πηγαίνω να διδάξω και σε άλλες κλινικές του νοσοκομείου και του απάντησα ότι πάω και στο ογκολογικό.

-“Α, στο ογκολογικό”, μού είπε. “Εκεί τα παιδιά παλεύουν για να ζήσουν και κάποιοι από εμάς είμαστε εδώ γιατί παλεύουμε για το αντίθετο”.

-“Ναι, αλλά όλοι σας έχετε τον ίδιο στόχο, να βγείτε από εδώ και να είστε καλά”».

Σκίτσο νοσηλευόμενης μαθήτριας του Παίδων που χάρισε στη φιλόλογό της Αναστασία Πετροπούλου.

Ενα από τα πιο σημαντικά μαθήματα που γίνονται στο Παίδων είναι αυτό των καλλιτεχνικών. Ο Μπενουά Παρέ, Γάλλος ζωγράφος που ζει από το 1986 στην Ελλάδα, έχει δει τα τελευταία 19 χρόνια που διδάσκει στο νοσοκομείο χιλιάδες παιδιά να επιζητούν το μάθημά του.

«Κάνω το μάθημα ανάλογα με το επίπεδο στο οποίο βρίσκεται κάθε παιδί στη ζωγραφική. Επειδή καθένα είναι διαφορετικό, κάθε φορά το μάθημα μας οδηγεί αλλού», λέει στην «Κ» ο κ. Παρέ και εξηγεί ότι αρκετά από τα σχέδια των

νοσηλεύμενων παιδιών δεν είναι πολύ χαρούμενα. «Έτσι κι αλλιώς είναι δύσκολα, γιατί είναι παιδιά στη φάση της εφηβείας. Οπότε ναι, όλα όσα νιώθουν τα εκφράζουν στο σχέδιο και αυτό είναι καλό, γιατί κατά κάποιον τρόπο τα βγάζουν από μέσα τους».

Ο ίδιος περιγράφει την ιδιαίτερη σημασία που έχει για εκείνον η διδασκαλία στο συγκεκριμένο σχολείο.

«Τα πρώτα χρόνια μού ήταν κάπως δύσκολο να βρίσκομαι εδώ γιατί συνάντησα βαριές καταστάσεις, με τον καιρό, όμως, κατάλαβα ότι είναι σημαντικό να βλέπεις την άλλη πλευρά της ζωής. Εχω κι εγώ μια κόρη που κάποια στιγμή πέρασε μία ασθένεια διαρκείας και ήταν μακριά από την Ελλάδα, οπότε χαίρομαι που εδώ μπορώ να βοηθάω άλλα παιδιά».

«Επιστρέφουν για να δώσουν πίσω αυτό που πήραν»

Η σημερινή διευθύντρια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του Παίδων δεν βρέθηκε τυχαία στη σημερινή της θέση. Είχε κληθεί πριν ακόμη ιδρυθεί το σχολείο το 2001, να συμβάλει στην οργάνωσή του.

«Το σχολείο δημιουργήθηκε από την Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική του Αγία Σοφία. Ο αείμνηστος καθηγητής Τσιάντης είχε την ιδέα να γίνει το σχολείο μέρος της θεραπευτικής διαδικασίας των παιδιών. Η αδερφή του που τότε ήταν διευθύντρια στο Πολυκλαδικό Λύκειο Αμπελοκήπων όπου εργαζόμουν, γνωρίζοντας τις ευαισθησίες μου, με ρώτησε αν θα με ενδιέφερε να αναμειχθώ σε μία τέτοια

διαδικασία. Και όντως το οργανώσαμε μαζί και πρόσθεσα και τις ορθοπεδικές κλινικές σε αυτές που θα δέχονταν οι υπηρεσίες του σχολείου», λέει η Α. Χαραλαμποπούλου.

Σήμερα ύστερα από όλα αυτά, μπορώ να λέω στα παιδιά μας που νοσούν ότι εμείς που δοκιμαστήκαμε, βρήκαμε τη δύναμη να νικήσουμε

Οι ορθοπεδικές κλινικές ήταν κομμάτι της δικής της ζωής. Η ίδια είχε περάσει πολλά χρόνια της παιδικής και εφηβικής της ηλικίας στο Παίδων «Αγία Σοφία» εξαιτίας ενός σοβαρού επαναλαμβανόμενου νοσήματος, που την ανάγκαζε να μπαινοβγαίνει στα χειρουργεία της ορθοπεδικής και να μένει για μεγάλα διαστήματα μέσα στο νοσοκομείο.

«Σήμερα ύστερα από όλα αυτά, μπορώ να λέω στα παιδιά μας που νοσούν ότι εμείς που δοκιμαστήκαμε, βρήκαμε τη δύναμη να νικήσουμε».

«Τα παιδιά που έχουν περάσει δύσκολα στα νοσοκομεία, νιώθουν ότι έχουν μέσα τους ένα υπόλοιπο, ότι χρωστάνε κάτι στον κόσμο», λέει η Αγγελική Χαραλαμποπούλου, με τη φωνή της να τρέμει. «Αυτό είναι που τους κάνει να ξαναγυρίζουν στα νοσοκομεία ως επαγγελματίες πια. Οι περισσότεροι γίνονται νοσηλευτές, φυσιοθεραπευτές, γιατροί. Θέλουν να δώσουν πίσω αυτά που πήραν».

Βίκυ Κατεχάκη

Εικονογράφηση: Loukia Kattis

kathimerini.gr